

Vysoké učení technické v Brně  
**Fakulta architektury**  
Poříčí 273/5, 63900 Brno 39

## Zadání bakalářské práce

Číslo bakalářské práce:	FA-BAK0022/2015	Akademický rok:	2015/16
Ústav:	Ústav navrhování		
Student(ka):	<b>Adam Hudec</b>		
Studijní program:	Architektura a urbanismus (B3501)		
Studijní obor:	Architektura (3501R002)		
Vedoucí bakalářské práce:	<b>Ing. arch. Jan Mléčka, Ph.D.</b>		
Konzultanti bakalářské práce:			

### Název bakalářské práce:

Viniční majer v Jaroslavicích

### Zadání bakalářské práce:

Rozkrývání a obnova hodnot kulturní krajiny Jaroslavicka. Částečně využívaný areál bývalé rozsáhlé cihelny. Téma nových architektonických forem v postindustriální krajině. Analýza prostorotvorných prvků a vazeb v krajině. Strategie obnovy ve vztahu areál – sídlo a sídlo – krajina. Cílem práce je vypracovat architektonický návrh viničního majeru (rozlehlé vinařské usedlosti) v areálu bývalé Jaroslavické cihelny. Areál je dnes částečně využíván malým rodinným vinařstvím. Stavební program bude kromě vlastního vinařského provozu (pokrývajícího produkci cca 5-10 ha vinic) obsahovat degustační a společenské prostory, ubytování a stravování pro nejméně 50 osob a další funkce dle volby studenta. Důraz bude kladen na řešení jednotlivých provozů ve vztahu ke specifické krajině Jaroslavicka i vlastního postindustriálního areálu.

## Rozsah grafických prací:

Teoretická východiska:

Analýzy místa, Vlastní strategie / Koncept

Podrobná dokumentace:

Situace širších vztahů, Situace 1:1000 / 1:500

Charakteristický řez územím 1:1000 / 1:500

Půdorysy 1:200 / 1:100 včetně legendy místností a výkazu výměr

Charakteristické řezy, pohledy 1:200 / 1:100

Detail 1:50 – 1:1

Perspektiva / Axonometrie (exteriér, interiér)

Architektonický model, Průvodní zpráva

## Seznam odborné literatury:

CÍLEK, V. a kol.: Krajina a revoluce. Malá skála, 2005

NORBERG-SCHULZ, Ch.: Genius loci. Dokořán, 2010

Stavební zákon (183/2006 Sb.), prov. vyhl. (501/2006 Sb., 268/2009 Sb, a 398/2009 Sb.)

NEUFERT, E., NEUFERT, P: Navrhování staveb, Consultinvest, 2000.

FROLEC, V., POŠVÁŘ, J. a kol.: Vinohradnictví. Brno, 1973.

MATUSZKOVÁ, J., KOVÁŘŮ, V.: Vinohradnické stavby na Moravě. Šlapanice, 2004.

MARKEL, M.: Dějiny Jaroslavice. Jaroslavice 2006

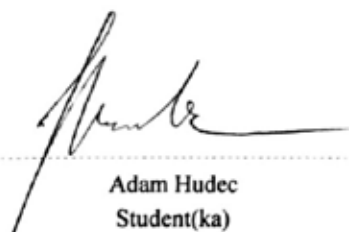
PONEŠOVÁ, B., FORETNÍK, j.: Atlas zelených staveb - současná udržitelná architektura. VUT FA, 2012.

MIKŠÍČEK, P.: Sudetská pout' aneb Waldgang. Dokořán, 2005


**Termín zadání bakalářské práce: 15. 2. 2016**

**Termín odevzdání bakalářské práce: 9.5.2016**


Bakalářská práce se odevzdává v rozsahu stanoveném vedoucím práce; současně se odevzdává 1 výstavní panel formátu B1 a bakalářská práce v elektronické podobě.



Adam Hudec  
Student(ka)



Ing. arch. Jan Mléčka, Ph.D.  
Vedoucí práce



doc. Ing. arch. Antonín Novák  
Vedoucí ústavu

V Brně, dne 15. 2. 2016



doc. Ing. arch. Jan Hrubý, CSc.





# VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V BRNĚ

BRNO UNIVERSITY OF TECHNOLOGY

## FAKULTA ARCHITEKTURY

FACULTY OF ARCHITECTURE

## ÚSTAV NAVRHOVÁNÍ

DEPARTMENT OF DESIGN

## VINIČNÍ MAJER V JAROSLAVICÍCH

WINE FARMSTEAD IN JAROSLAVICE

### BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

BACHELOR'S THESIS

### AUTOR PRÁCE

AUTHOR

Adam Hudec

### VEDOUCÍ PRÁCE

SUPERVISOR

Ing. arch. Jan Mléčka, Ph.D.

BRNO 2016

## **Krajinný fenomén** /Identifikačné údaje

Bývalý lom na ťažbu hliny je situovaný v Jaroslaviciach na Znojemsku.

Uzavretosť miesta voči okolitej krajine bola zrejmá na prvý pohľad – na jednej strane parcely je vytvorený 10 metrový zlom po odťažení hliny, na strane druhej bývalá Bažantnica – hustý mladý les, ktorý, ako som sa od miestnych dozvedel, je v lete jedinou záchranou pred horúčavami. Izolácia miesta voči krajine pôsobí fascinujúco, príroda si tu vytvorila vlastnú mikroklímu, vlastný spôsob ako sa s tak drastickým zásahom človeka do krajiny vyrovnáť.

Ďalším z fenoménov miesta je aj prítomnosť historických budov tehelne, ktoré sa nachádzajú na rozhraní lomu a k nemu naväzujúcej bažantnice. Práve jedna z týchto historických budov je miestom degustácie a výroby vína rodiny Marklových.

## **Kvalita rastie vo vinici**

Privítali nás pri horiacom krbe a degustáciou ich vína z odrôd Pálavy, ktorá je pre tento región južnej Moravy príznačná. Postupne sa pri rozhovoroch a ďalších pohároch vína dozvedáme o výnimočnosti terroir, kde túto odrodu pestujú, o miestnej mikroklíme tak ako aj o ich vlastnom prístupe k výrobe a vinej réve ako takej. Podložie, na ktorom túto vzácnu odrodu pestujú je charakteristická silnou zemínovou vôňou, dobrou úrodnosťou ale aj geologickou stabilitou a práve preto hovoria miestni vinári o svojom víne ako o víne s mohutným a stabilným telom so sýtymi farbami a prenikavou vôňou. Ide im o terroirový súlad tela a duše vína, ktorý je svorníkom medzi minulosťou a súčasnosťou – víno, ktoré rozpráva veľkolepý príbeh.

## **Filozofia** / východiská/strategie

S pár pohármí vína a „otvorenou myslou“ sme si prešli celú parcelu, prešli sme sa aj po onom zlome, z ktorého je výhľad na krajinu, na svet. Ako napísal filozof Roger Scruton vo svojej knihe Pijem, teda som: „Mám skúsenosť, že jedným z veľkých plusov vína je, že Vám dovolí uvedomovať si samého seba, a pritom nespadať do Descartovej priepasti. „Ja sám nie je vec,“ ale perspektíva, ale ako upozorňuje Nagel perspektívy nie sú vo svete ale na svet, a to byť „na“, a nie „v“ je práve to nejednoduché balancovanie nad priepasťou, ktorému sa môže dariť iba v tom mediatívnom ovínenom rozpolžení.“

1 – Roger Scruton – pijem teda som str. 116

Parafrázovaním jeho myšlienok som sa dostal do prvotných úvah o priestore – priestor kde pijem víno je priestorom ušľachtilým a vznešeným, priestorom z ktorého sa pozerám na krajinu, paradoxne som jej súčasťou a zároveň sa na ňu pozerám. Priestor, ktorí evokuje senzualitu.

## **Topografia**/urbanistické riešenie

Po dôkladných analýzach miesta a okolitej krajiny mi prišiel zaujímavý jeden bod, resp. linka – začiatok oného zlomu. Zaujímalo ma, prečo začali s ťažbou hliny v 50. rooch práve tam a nie o kúsok vľavo či vpravo – je to línia geologického zlomu kde sa podložie sprašovej hliny mení v piesočnato-ílovité. Je to línia napätia, nestability v krajine. Začína sa tu prelínať rastlinný svet s nerastlinným, spolu so zlomom tu nastáva aj zmena lokálnej mikroklímy, mení sa svetlo, zvuky....

Taktiež je táto línia jediným miestom, kde má človek priamy kontakt s vinohradom, otvorenou krajinou, bažantnicou, historickou architektúrou a zlomom zároveň.

Stavba situovaná na tejto línii ma potenciál spolupracovať so stávajúcimi budovami bývalej tehelne vo funkčnom vzťahu. Poloverejný priestor medzi nimi definuje dvor, ktorý môže byť dejiskom spoločenských udalostí (slávnosti otvorených pivníc, vinobranie) či funkčným externým priestorom vinárstva pri spracovaní vína, ktorý je napojený na existujúcu komunikáciu. V centre dvora je situovaná studňa bývalej tehelne, ktorá dotvára charakter miesta a prepája históriu so súčasnosťou.

## **Koncept** /architektonické riešenie

Hľadanie balancu medzi poetickou ambíciou a technickým prevedením, prepájanie udržateľnosti so zážitkom; úvaha o dizajnu ako spôsobe riešenie problémov so zameraním sa na

Koncept návrhu je stavba infiltrovaná s prostredím. Priestor je definovaný okolitou krajinou a topografiou miesta. Dynamika priestoru je odkazom na napätie a nestabilitu miesta, ktoré sú dôsledkom geologického zlomu v podloží a zásahu človeka do tak citlivého miesta v krajine. Stavba toto miesto dotvára, nedefinuje. Podtrhuje jeho prirodzené vlastnosti.

Cieľom bolo hľadanie balancu medzi poetickou ambíciou a technickým prevedením, prepojením udržateľnosti so zážitkom....

Hlina, ktorá je na mieste všadeprítomná sa stala fundamentálnym elementom môjho návrhu. Nielenže na jej kvalite závisí podoba a chuť vína, no jej celkový súvis s daným miestom je natoľko dôležitý (bývalá tehelňa), že jej všadeprítomnosť sa iba snažím multiplikovať a infiltrovať ju s priestorom. Už v tradičnom vinárstve mala nezpochybniteľný význam pri udržiavaní stabilného prostredia vo vínnej pivnici, čo uplatňujem aj v mojom návrhu.

Linky, ktoré definujú dané miesto, zlom, či sú redukciou architektonickej formy, sú ďalším aspektom, ktorý som investigoval a používal v návrhu. Bola to práve tvorba Jiřího Johna, českého maliara, ktorá bola jedným z mojich inšpiračných zdrojov. Zobrazoval krajinu na základe jednoduchých liniek a šráf, hľadal sviatočnosť vo všednosti, zvláštnosť v obyčajnosti, krásu v nevzhľadnosti. Zobrazoval prírodu prostého kopáča, roľníka či zahradníka. Častokrát obracia svoj pohľad pod zemský povrch, kde sa rastlinný a nerastlinný svet tak prelínajú.

Rytmus linky ako zážitok, zachytenie statického pohybu, abstrakcia povrchu. Povrch, ktorý je vyabstrahovaný do linky svetla a tieňa – svetlo a tieň sú nosnou konštrukciou.

## **Motív vrstiev**

Tak ako sa Jiří John pozeral na vrstvy vo svojich maľbách, tak sa snažím pozerieť na tvorbu priestorového konceptu. Prekrývanie priestoru, funkcií, materiálov, vrstiev transparentnosti. Priestor sa tým stáva nejednoznačným ba až dvojsmyselným. Napätie miesta versus harmónia materiálov, meniace sa svetelné podmienky, meniace sa textúry materiálov. Čím je materiál bližší k zemi, tým je surovejší a drsnejší, čím je bližšie k oblohe, tým je elegantnejší a transparentnejší. Hlina, oceľ a sklo definujú priestor, ich vzájomná infiltrácia a vrstvenie sú všadeprítomné.

## **Vnútorň Priestor /Provozní řešení/**

Technológia spracovanie vína je lineránym procesom, čo súvisí s priestorovým usporiadaním technologického patra do liniek. Linky sú tvorené nosnou konštrukciou, kontrastom svetla a tieňa, infiltráciou materiálov. Nerezové tanky na zrání vína sa symbolicky nachádzajú v srdci provozu. Priestor pôsobí neurčito, no harmonicky vďaka materiálom. Priehľady do sklepu či priamo do výroby evokujú senzualitu.

Priestor hlavnej degustácie (spoločenský priestor) na poschodí je priestorom prostým no veľkolepým, ktorý je otvorený krajine, vinohradu a lomu zároveň. Sklenené tabule zavesené na nosnej konštrukcii stropu abstrahujú jeho nosnú funkciu – prevod svetla pozdĺž sklom – miznúca forma stropu, jeho odľahčenie, splynutie s krajinou. Na priestor degustácie naväzuje provozní časť s ubytovaním, ktorého izby poskytujú viacero úrovní komfortu.

## Konštrukcia

Nosné prvky stavby sú plne viditeľné, tvoria identitu priestoru. Konštrukcia je oceľový skelet vyneseny na dvoch priehradových nosníkoch, pričom v technologickom patre sú steny nahradené radmi oceľových stĺpov z valcovanej ocele. Obálka budovy je tvorená 3 vrstvami s rôznymi stupňami transparentnosti. Prvou je vlastná konštrukcia nosnej priehradoviny a jej transparentná výplň, druhou sú tieniace polotransparentné rolety, ktoré sú umiestnené vo vetranej medzere dvojitej fasády (tretia vrstva). Táto vrstva fasádu zjednocuje a abstrahuje do tenkých liniek, vrstvy transparentnosti vytvárajú v interiéri atmosféru. Dvojité fasáda pomáha udržiavať stabilnú klímu vnútorného prostredia.

Celková plocha pozemku		68500m <sup>2</sup>
Zastavená plocha stavieb		784m <sup>2</sup>
Hrubá podlahová plocha nadzemných a podzemných podlaží	1.PP	465m <sup>2</sup>
	1.NP	784m <sup>2</sup>
	2.NP	310m <sup>2</sup>
Celková hrubá podlahová plocha		1559m <sup>2</sup>
Obstavaný priestor nadzemných a podzemných podlaží	1.PP	1654m <sup>3</sup>
	1.NP	3563m <sup>3</sup>
	2.NP	1050m <sup>3</sup>
Celkový obstavaný priestor		6267m <sup>3</sup>
Predpokladaná cena v Kč		65mil.kč
Počet parkovacích a odstavňích plôch		25
	z toho pre ZTP	1